

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КАЛУСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

ОБГОВОРЕНО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні методичної ради
Протокол № 4 від 26.03. 2015 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу
_____ П.П.Гринькевич
« 26 » березня 2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 Загальні положення

1.1 Дане Положення розроблено як складову системи управління освітнім процесом. Положення встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення навчально-методичних комплексів (НМК) навчальних дисциплін, передбачених навчальними планами, за якими проводиться підготовка фахівців у Коледжі.

1.2 Передбачений Положенням обсяг навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни є однією з умов, що дозволяють досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу студента.

1.3 НМК є інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів) та майновою власністю Коледжу. Відповідальність за збереження НМК покладається на голову циклової комісії, за якою закріплена навчальна дисципліна.

2 Структура навчально-методичного комплексу

2.1 Навчально-методичний комплекс (НМК) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів на паперовій та/або в електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання студентами робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки студентів за спеціальністю.

НМК повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу - повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контролю та основних функцій освітнього процесу - освітньої, виховної та розвивальної. НМК розробляють для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану.

2.2 Навчально-методичний комплекс включає:

2.2.1 Титульну сторінку (див. додаток)

2.2.2 Зміст

2.2.3 Витяг з ОКХ

2.2.4 Витяг з ОПП

2.2.5 Структурно-логічну схему (міжпредметні/міждисциплінарні зв'язки)

2.2.6 Робочу програму навчальної дисципліни

2.2.7 Навчально-методичні матеріали (НММ) для лекцій:

– підручники / навчальні посібники, конспекти (тексти, схеми) лекцій у паперовій та/або електронній формі (електронний підручник/навчальний посібник/інтерактивний комплекс, файл зі змістом матеріалу, який викладається на лекціях, файл із роздатковими матеріалами);

– питання, тести й завдання за окремими темами лекцій (змістовими модулями навчальної дисципліни) для самоконтролю студентів;

– список основної і додаткової літератури, рекомендованої студентам, за темами лекцій.

– глосарій (тлумачний словник термінів - упорядкований перелік спеціальних термінів, зміст яких вимагає пояснення, що зустрічаються в тексті лекцій навчальної дисципліни, за темами лекцій або за абеткою.

– методичні вказівки (рекомендації) для студентів щодо самостійного вивчення навчальної дисципліни - комплекс рекомендацій та роз'яснень, що забезпечують студентів оптимальну організацію вивчення дисципліни.

До змісту методичних вказівок (рекомендацій) слід включити:

– поради із планування й організації часу, необхідного для вивчення навчальної дисципліни;

– опис послідовності дій студента при вивченні змісту навчальної дисципліни;

– рекомендації щодо використання матеріалів НМК;

– рекомендації щодо роботи з літературою;

– поради із підготовки до поточного, тематичного та підсумкового контролю;

– банк тестів;

– роз'яснення до виконання домашніх завдань (приклади завдань та їх розв'язання);

– список рекомендованої літератури.

2.2.8 Методичні вказівки (рекомендації) для виконання практичних, семінарських занять, містять:

– план занять, де зазначено тему, обсяг аудиторних годин за кожною темою та перелік питань, які підлягають розгляду;

– короткий теоретичний коментар до кожної теми, що допомагає студентів ознайомитися із сутністю питань, обговорюваних/досліджуваних на семінарському/практичному занятті, з посиланнями на додаткові НМК які дозволяють вивчити їх глибше;

– питання, що виносяться на обговорення, та список літератури із зазначенням сторінок, необхідної для цілеспрямованої роботи студента при підготовці до семінару (список літератури оформлений відповідно до правил бібліографічного опису);

– тексти ситуацій для аналізу, умови завдань тощо, які розглядаються на семінарських та практичних заняттях;

– список рекомендованої літератури.

2.2.9 Методичні вказівки (рекомендації) щодо виконання лабораторних робіт повинні містити:

- план виконання лабораторних робіт із зазначенням тем, обсягу аудиторних годин за кожною темою;
- короткий теоретичний коментар за кожною темою, що дозволяє студентові зрозуміти суть явищ, які досліджуються на лабораторному занятті;
- перелік питань вхідного контролю;
- посилання на додаткові НММ, які допомагають студентам ґрунтовно підготуватися до лабораторної роботи;
- мета та завдання кожної лабораторної роботи, методика її виконання;
- шкала оцінювання;
- порядок захисту.

2.2.10 Методичні вказівки (рекомендації) для виконання курсового/дипломного проекту (роботи) включають:

- тематику курсових/дипломних проектів (робіт);
- вихідні дані;
- методику виконання курсового/дипломного проекту (роботи) (порядок виконання розрахункової частини роботи, графічної частини, методику аналізу отриманих результатів);
- порядок оформлення пояснювальної записки, графічної частини;
- порядок захисту і перелік контрольних питань;
- шкалу оцінювання проекту (роботи), яка повинна включати бали за повноту та правильність виконання кожного розділу роботи, оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, захист.

2.2.11 Методичні вказівки (рекомендації) для викладачів, які керують курсовим проектом (роботою) - визначають методику керівництва курсовим проектом (роботою), проведення консультацій, контролю виконання та захисту.

2.2.12 НММ для поточного, проміжного й підсумкового контролю повинні включати в себе:

- контрольні питання за кожною темою навчальної дисципліни відповідно до робочої програми;
- перелік тем та зразки рефератів, есе;
- завдання для контрольних робіт, які дозволяють визначити засвоєння окремих тем навчальної дисципліни;
- контрольні завдання для підсумкового контролю;
- завдання для залишкового контролю навчальних досягнень студентів (ККР, ДКР).

2.2.13. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни:

- матеріали для мультимедійного супроводу;
- тренінгові комп'ютерні програми;
- комп'ютерні лабораторні практикуми (віртуальні лабораторні роботи);

- контрольно-тестові програми;
- навчальні відеофільми;
- аудіозаписи, інші матеріали, призначені для передачі телекомунікаційними каналами зв'язку;
- технічні засоби;
- програмне забезпечення тощо.

3. Порядок розробки НМК

3.1 НМК розробляє викладач (колектив викладачів) циклової комісії, які забезпечують викладання змісту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану підготовки студентів відповідного напрямку (спеціальності).

3.2 Голова циклової комісії та викладач (колектив викладачів),-розробники НМК - є відповідальними за його якість підготовки.

3.3 Навчально-методичні матеріали, які включаються в НМК, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки, техніки та технології, передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних методів і технічних засобів навчального процесу, що дозволяють студентам глибоко освоювати навчальний матеріал і набувати умінь.

3.4 Розробка НМК здійснюється у такій послідовності:

- розробка та затвердження навчальної та робочої програми навчальної дисципліни;
- розробка конспекту лекцій та укладання глосарію;
- розробка вказівок (рекомендацій) проведення практичних / семінарських / лабораторних занять;
- підготовка вказівок (рекомендацій) до самостійної роботи;
- підготовка вказівок (рекомендацій) до виконання курсових/дипломних проектів (робіт);
- розробка засобів діагностики за усіма видами навчальних робіт із дисципліни;
- оформлення документації НМК;
- апробація матеріалів НМК у навчальному процесі;
- коригування (оновлення) матеріалів НМК.

3.5 Усі навчально-методичні матеріали дисципліни розробляються відповідно до затвердженої робочої програми.

3.6 Терміни розробки матеріалів визначає голова циклової комісії, фіксує протоколом засідання комісії. Підготовка елементів НМК включається в індивідуальний план роботи викладача (до розділу навчально-методичної роботи).

3.7 Апробація матеріалів НМК проводиться під час викладання навчальної дисципліни вперше. Основне завдання апробації – оцінка засвоєння навчального матеріалу студентами, відповідність плану проведення всіх навчальних занять затвердженому розкладу, оцінка якості підготовки й логічної послідовності викладу навчального матеріалу. Під час апробації допускається використання неповного НМК, проте він має бути достатнім мінімумом для засвоєння навчальної дисципліни студентами.

3.8 За результатами апробації матеріалів НМК його автори належно оцінюють якість навчально-методичних матеріалів і готують повний комплект НМК.

3.9 Голова циклової комісії, за якою закріплена навчальна дисципліна, проводить моніторинг підготовки НМК та його якості, оцінює якість викладання дисципліни й підготовки НМК шляхом вивчення матеріалів НМК та відвідування занять з даної навчальної дисципліни.

Результати внутрішнього контролю змісту та якості НМК відображаються у протоколах засідання циклової комісії.

3.10 При наступному викладанні дисципліни автори вносять зміни до НМК з метою покращення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

4. Зовнішній контроль змісту та якості НМК

4.1 Зовнішній контроль змісту та якості розробки НМК покладається на навчально-методичний кабінет.

4.2 Об'єктами контролю є:

- своєчасність визначення відповідальних за розробку НМК з навчальної дисципліни;

- включення підготовки НМК до індивідуального плану роботи викладача та плану навчально-методичної роботи;

- своєчасність розгляду, рецензування й затвердження робочої програми навчальної дисципліни;

- своєчасність замовлення основної й додаткової навчальної й навчально-методичної літератури для бібліотеки;

- готовність НМК до використання в навчальному процесі;

- якість розроблених НМК, їх відповідність сучасному рівню розвитку науки, методики й технології навчального процесу;

- якість підготовки фахівців з використанням відповідного НМК.

4.3 Результати контролю подаються заступнику директора з навчальної роботи.

Додаток 1

Форма титульного аркуша навчально-методичного комплексу навчальної
дисципліни

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КАЛУСЬКИЙ ПОЛТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

Циклова комісія _____

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Спеціальність _____

Автори:

_____
Прізвище та ініціали, посада

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії від «_____» _____ 2015 р.

Калуш - 2015